

## آیین نامه انجمن های علمی دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور

### مقدمه:

در راستای اجرایی نمودن بند «ج» ماده ۱ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی مصوب ۱۳۵۳/۵/۸ و ماده ۲ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۴/۷/۹ و مواد ۸ و ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه و به منظور حمایت، تقویت و ترویج فرهنگ و اخلاق علمی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور، تقویت روحیه و بنیه علمی دانشجویان مستعد و توانمند و فراهم آوردن زمینه های مناسب برای فعالیت های جمعی علمی و کارگروهی، افزایش مهارت های عملی و همچنین بهره گیری از توانمندی و خلاقیت آنان در تحقق پیشرفت علمی و نهضت تولید علم و جنبش نرم افزاری و ایجاد کارآفرینی، انجمن های علمی دانشجویی در عرصه های مختلف دانش سلامت با حمایت دانشگاه های علوم پزشکی کشور طبق مفاد این آیین نامه تشکیل می شوند و به فعالیت می پردازند.

### فصل اول: تعاریف، اهداف و کلیات:

ماده ۱: انجمن علمی دانشجویی: جمعیتی متشکل از دانشجویان علاقه مند به مشارکت در فعالیت های علمی در یک دانشکده یا یک گروه آموزشی و یا دانشگاه های علوم پزشکی کشور است.

ماده ۲: در هر دانشگاه می توان انجمن علمی دانشجویی متناظر با هر رشته عمومی و یا تخصصی، بین رشته ای، و یا با یک موضوع خاص تشکیل داد که ذیل این آیین نامه فعالیت نماید.

۱-۲: انجمن علمی دانشجویی رشته های عمومی: تمامی عناوین دانشکده های دانشگاه را شامل می شود: مثل: انجمن علمی دانشجویی پرستاری، انجمن علمی دانشجویی پزشکی و...

۲-۲: انجمن علمی دانشجویی رشته های تخصصی: تمامی عناوین گروه های آموزشی یک دانشکده/دانشگاه را شامل می شود مثل: انجمن علمی دانشجویی پرستاری داخلی جراحی، انجمن علمی دانشجویی پرستاری روان، انجمن علمی دانشجویی مهندسی پزشکی و...

۳-۲: انجمن علمی دانشجویی بین رشته ای: تشکیل انجمن علمی دانشجویی توسط دانشجویان دو یا چند رشته عمومی یا تخصصی مثل: انجمن علمی دانشجویی جامعه شناسی سلامت، انجمن علمی دانشجویی روان شناسی سلامت، که تمامی اعضا باید از دانشگاه علوم پزشکی وزارت متبوع بوده و اعضاء سایر دانشگاه ها (وزارت علوم، دانشگاه آزاد و ...) به عنوان عضو همکار و یا افتخاری محسوب خواهند شد.

۴-۲: انجمن علمی دانشجویی یک موضوع خاص: تشکیل انجمن علمی دانشجویی جهت پرداختن به یک موضوع خاص مثل: انجمن علمی دانشجویی آسم و آلرژی، انجمن علمی دانشجویی فشار خون و...

ماده ۳: انجمن علمی دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی کشور: جمعیتی کشوری متشکل از کلیه دبیران انجمن های علمی دانشجویی مرتبط با یک رشته تخصصی، بین رشته ای و یا با یک موضوع خاص از کلیه دانشگاه های علوم پزشکی کشور می باشد.

## وزیر

ماده ۴: هیئت موسس: حداقل ۵ نفر از دانشجویان علاقمند به فعالیت علمی پژوهشی رشته ذریبط و با شرایط مندرج در ماده ۱۴ آیین نامه که تقاضانامه خود را مبنی بر تشکیل انجمن علمی دانشجویی به شورای نظارت دانشکده ارائه نمایند.

ماده ۵: عضویت:

۱-۵: عضو عادی: دانشجویان دانشگاه که فرم عضویت انجمن علمی دانشجویی مربوطه را تکمیل می نمایند.  
۲-۵: عضو فعال: اعضای از انجمن علمی دانشجویی مربوطه که بیش از سه ماه از عضویت آنها گذشته و به تشخیص اکثریت شورای مرکزی شاخص های فعال بودن در انجمن های علمی دانشجویی را کسب کرده باشند.

ماده ۶: مجمع عمومی انجمن علمی دانشجویی: مجمعی متشکل از اعضای فعال انجمن علمی دانشجویی مربوطه می باشند.

ماده ۷: شورای مرکزی انجمن علمی دانشجویی: شورایی متشکل از اعضای فعال انجمن علمی است که به صورت سالیانه توسط مجمع عمومی انتخاب می شوند و از این پس، شورای مرکزی انجمن علمی نامیده می شود.

ماده ۸: شورای دبیران انجمن های علمی دانشجویی دانشکده: شورایی متشکل از دبیران انجمن های علمی دانشجویی یک دانشکده که وظیفه هماهنگی و انسجام بخشی بین انجمن های علمی دانشجویی یک دانشکده را بر عهده دارد که از این پس، شورای دبیران دانشکده نامیده می شود.

ماده ۹: شورای دبیران انجمن های علمی دانشجویی دانشگاه: شورایی متشکل از دبیران شورای دبیران دانشکده های یک دانشگاه که وظیفه هماهنگی و انسجام بخشی بین انجمن های علمی دانشجویی یک دانشگاه را بر عهده دارد و از این پس، شورای دبیران دانشگاه نامیده می شود.

ماده ۱۰: شورای دبیران انجمن های علمی دانشجویی دانشکده های کشور: شورایی متشکل از دبیران شورای دبیران دانشکده های مشابه در دانشگاه های علوم پزشکی کشور است. تبصره. متناسب با هر یک از دانشکده های علوم پزشکی، می تواند یک شورا در سطح کشور تشکیل شود.

ماده ۱۱: شورای دبیران انجمن های علمی دانشجویی دانشگاه های علوم پزشکی کشور: شورایی متشکل از دبیران شوراهای انجمن های علمی دانشجویی دانشکده های کشور و دبیر شورای دبیران انجمن های علمی دانشجویی هر دانشگاه می باشد.

ماده ۱۲: اهداف:

انجمن های علمی دانشجویی با هدف کلی جهاد علمی و ترویج فرهنگ سلامت در کلیه سطوح جامعه و با اهداف زیر در دانشگاه های علوم پزشکی کشور تشکیل می شود.

- حرکت بر اساس نقشه جامع علمی کشور و ایجاد هم افزایی در جهت تقویت و توسعه دستاوردهای علمی دانشگاه

## وزیر

- شکوفایی استعدادها و برانگیختن خلاقیت علمی دانشجویان و بهره‌گیری از توانمندی‌های فردی و گروهی دانشجویان
- ایجاد زمینه مناسب به منظور حمایت‌های مادی و معنوی دانشگاه از فعالیت‌های علمی دانشجویان
- افزایش مشارکت و رقابت دانشجویان در فعالیت‌های علمی جمعی و نهادینه ساختن فرهنگ کار گروهی
- تقویت و تحکیم پیوند بین نظام آموزش سلامت با عموم جامعه
- تعمیق دانش و بینش علمی و مهارت‌های عملی دانشجویان
- استفاده حداکثری از شرکت‌های دانش بنیان به منظور کاربردی نمودن مطالعات علمی
- ایجاد بستری مناسب در جهت تعامل و استفاده از تجربیات نهادها و انجمن‌های علمی تخصصی مرتبط و بهره‌گیری از دانش و تجربه  
اعضاء هیئت علمی
- تشویق در جهت ایجاد روحیه کارآفرینی و درآمدزایی در بین دانشجویان حوزه سلامت
- تلاش در جهت ایجاد ارتباط مؤثر و سازنده بین دانش و صنعت
- توسعه و ترویج فعالیت‌های علمی در دانشگاه با استفاده حداکثری از فضای مجازی در حوزه سلامت
- فعالیت شبکه‌ای بر طبق نقشه جامع و پرهیز از موازی کاری

## فصل دوم: ضوابط تشکیل و صدور مجوز انجمن علمی دانشجویی

ماده ۱۳: تاسیس انجمن علمی دانشجویی: حداقل ۵ نفر از دانشجویان علاقمند به فعالیت علمی پژوهشی رشته ذریبط و با شرایط مندرج در ماده ۱۴ آیین‌نامه می‌توانند به عنوان هیأت مؤسس، تقاضانامه خود را مبنی بر تشکیل انجمن علمی دانشجویی به شورای نظارت دانشکده ارائه نمایند. اساسنامه پیشنهادی انجمن علمی دانشجویی و اهداف تشکیل آن باید به پیوست تقاضانامه ارائه گردد.

ماده ۱۴: شرایط اعضای هیأت مؤسس

۱-۱۴. اشتغال به تحصیل در دانشگاه مربوط

۲-۱۴. عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر

۳-۱۴. گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی

۴-۱۴. عدم مشروط شدن در نیم سال قبل

تبصره ۱: شرایط صدور مجوز و فرآیند تاسیس طبق دستورالعمل اجرایی خواهد بود که توسط شورای مرکزی نظارت تهیه و تدوین خواهد شد.

تبصره ۲: نمونه اساسنامه توسط شورای مرکزی نظارت تهیه و در اختیار انجمن‌های علمی دانشجویی قرار خواهد گرفت. اعضای مؤسس انجمن علمی دانشجویی مجازند در چارچوب این آیین‌نامه نسبت به تطبیق مفاد اساسنامه نمونه با شرایط و مقتضیات ویژه اقدام نماید.

تبصره ۳: برای تشکیل انجمن علمی دانشجویی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، لازم است حداقل ۳ دبیر انجمن علمی تقاضانامه خود را به شورای مرکزی نظارت ارائه نمایند. بدیهی است سایر انجمن‌های علمی مرتبط، عضو آن انجمن تلقی می‌شوند.

## وزیر

ماده ۱۵: شورای مرکزی انجمن علمی دانشجویی: شورایی که مرجع تصمیم‌گیری انجمن در چارچوب سیاست‌های دانشگاه و وزارت متبوع بوده و متشکل از ۵ عضو اصلی و ۲ عضو علی‌البدل است که با انجام انتخابات از میان اعضای مجمع عمومی انجمن، با رأی مستقیم آنان و کسب اکثریت نسبی آرا با شرح وظایف و بر اساس شرایط مندرج در دستورالعمل اجرایی و برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند.

### فصل سوم: نظارت بر انجمن علمی دانشجویی

ماده ۱۶: به منظور حمایت و نظارت بر فعالیت انجمن‌های علمی دانشجویی، کمیته نظارت دانشکده در هر دانشکده و با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۱-۱۶. ترکیب کمیته نظارت دانشکده:

الف) یک نماینده تام‌الاختیار از معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه (ترجیحاً معاون فرهنگی دانشکده) به عنوان دبیر کمیته نظارت دانشکده

ب) نماینده تام‌الاختیار رئیس دانشکده (ترجیحاً معاون پژوهشی دانشکده)

ج) ۲ نفر از دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشکده (به انتخاب شورای دبیران دانشکده)

د) یک نفر عضو هیئت علمی به انتخاب رییس دانشکده

۲-۱۶. شرح وظایف شورای نظارت دانشکده:

الف) بررسی صلاحیت هیئت موسس و صدور مجوز فعالیت

ب) تعلیق حداکثر سه ماهه مجوز فعالیت انجمن‌های علمی دانشجویی دانشکده

ج) درخواست لغو مجوز فعالیت انجمن علمی دانشجویی دانشکده به شورای نظارت دانشگاه

د) پیشنهاد آن بخش از برنامه و بودجه سالیانه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشکده که توسط دانشگاه تامین اعتبار خواهد شد به شورای نظارت دانشگاه

ه) نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی دانشجویی (امور مالی، حفظ و استفاده صحیح از اموال و تجهیزات، اجرای آیین‌نامه داخلی و...)

و) نظارت بر روند انتخابات

تبصره. نظارت بر عملکرد شورای نظارت دانشکده، برعهده شورای نظارت دانشگاه و براساس دستورالعمل اجرایی تهیه شده توسط شورای مرکزی نظارت خواهد بود.

ماده ۱۷: به منظور حمایت و نظارت بر فعالیت‌های انجمن‌های علمی دانشجویی در سطح دانشگاه، شورای نظارت دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۱-۱۷. ترکیب شورای نظارت دانشگاه:

الف) معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه (رئیس شورا)

ب) مدیر امور فرهنگی دانشگاه (دبیر شورا)

ج) معاون پژوهشی و یا نماینده تام‌الاختیار معاونت پژوهشی دانشگاه (عضو هیأت علمی)

## وزیر

د) معاون آموزشی و یا نماینده تام الاختیار معاونت آموزشی دانشگاه (عضو هیأت علمی)  
ه) یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب رییس دانشگاه  
و) کارشناس مسئول امور انجمن‌های علمی دانشجویی (بدون حق رای)  
ز) دو نماینده از شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به انتخاب این شورا  
تبصره ۱: حکم اعضای شورا، توسط رییس دانشگاه صادر می‌شود.  
تبصره ۲: دو نماینده دانشجویی برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد بلامانع است.  
۱۷-۲. وظایف شورای نظارت دانشگاه:

الف) بررسی و تصویب برنامه‌های پیشنهادی انجمن‌های علمی دانشجویی که در سطح فرا دانشگاهی، ملی یا بین‌المللی برگزار می‌گردد.  
ب) تصویب آن بخش از برنامه و بودجه سالیانه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشکده‌های دانشگاه که از محل اعتبارات دانشگاه پرداخت می‌گردد و ارائه آن برای تایید نهایی توسط ریاست دانشگاه  
ج) برنامه‌ریزی مستمر و هماهنگی هم‌افزاینده انجمن‌های علمی دانشجویی (تسهیل ارتباطات با دیگر نهادهای جامعه، جلب حمایت‌های مالی، تشویق و تقدیر از انجمن‌های علمی دانشجویی فعال و طرح‌های برگزیده و ...)  
د) نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی دانشجویی در چارچوب قوانین و مقررات و رسیدگی به شکایات و تخلفات و حل اختلافات  
ه) نظارت بر فعالیت‌های انجمن‌های علمی دانشجویی در حوزه بین‌الملل  
و) تصمیم در مورد لغو مجوز فعالیت انجمن‌های علمی دانشجویی بنا به درخواست شورای نظارت دانشکده

ماده ۱۸: برای حمایت از انجمن‌های علمی دانشجویی و نظارت بر آن‌ها در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شورای مرکزی نظارت با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:  
۱۸-۱. ترکیب شورای مرکزی نظارت:

الف) معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت (رییس شورا)  
ب) مدیرکل فرهنگی وزارت بهداشت (دبیر شورا)  
د) نماینده تام‌الاختیار معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت  
ه) نماینده تام‌الاختیار معاونت آموزشی وزارت بهداشت  
و) نماینده تام‌الاختیار معاونت توسعه و منابع انسانی وزارت بهداشت  
ز) نماینده تام‌الاختیار معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت بهداشت  
ح) رئیس اداره فرهنگ سلامت وزارت بهداشت (بدون حق رای)  
ط) سه تن از اعضای شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به انتخاب اعضای شورا  
تبصره: دبیرخانه این شورا در اداره کل فرهنگی معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت خواهد بود.  
۱۸-۲. وظایف شورای مرکزی نظارت:

الف) سیاستگذاری و تعیین خط مشی‌های کلان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های کشور در چهارچوب سیاست توسعه علمی و قانون برنامه.

ب) نظارت و ارزیابی فعالیت کمیته‌های نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها

## وزیر

ج) رسیدگی به درخواست‌های تجدید نظر در احکام صادره شورای نظارت دانشگاه‌ها و مرجع رسیدگی به تخلفات احتمالی آن‌ها  
د) تعیین میزان و چگونگی حمایت مالی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از همایش‌های کشوری و نشست‌های علمی انجمن‌ها  
ه) اخذ تصمیم و ارائه پیشنهاد جهت تسهیل ارتباط بین انجمن‌های علمی دانشجویی با انجمن‌های علمی استادان، پژوهشگران و  
انجمن‌های علمی متناظر یا مشابه آن در کشورهای دیگر.  
و) تدوین و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی این آیین نامه

### فصل چهارم: نحوه طرح و رسیدگی به شکایات و تخلفات انجمن‌های علمی دانشجویی

ماده ۱۹: رسیدگی به تخلفات انجمن علمی دانشجویی از مقررات صریح مندرج در این آیین نامه در محدوده هر دانشگاه، در صلاحیت شورای نظارت دانشگاه است و چنانچه تخلف ارتكابی از سوی شخص حقیقی (دانشجو یا دانشجویان عضو انجمن) باشد مراتب می‌تواند از سوی شورای نظارت دانشگاه، جهت رسیدگی به شورای انضباطی دانشگاه ارجاع گردد.

ماده ۲۰: شورای نظارت دانشگاه پس از بررسی رای خود را به شرح زیر صادر می‌نماید:  
۱-۲۰. در صورتی که هیئت موسس هر گونه فعالیت قبل از صدور مجوز انجام دهد اعضای هیئت موسس به مدت ۶ ماه از حق تاسیس انجمن علمی محروم خواهد شد.  
۲-۲۰. در صورتی که انجمن علمی صراحتاً بر خلاف اساسنامه مصوب خود اقدام نماید، بنا بر تشخیص شورای نظارت دانشگاه و بعد از تذکر شفاهی و کتبی، مجوز آن لغو خواهد شد.

ماده ۲۱: مرجع تجدید نظر در آرای شورای نظارت دانشگاه، شورای مرکزی نظارت وزارت بهداشت می‌باشد و این شورا موظف است ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ دریافت پرونده، اعلام نظر نماید. رای شورای مرکزی نظارت وزارت بهداشت لازم الاجرا است.

ماده ۲۲: معاونت فرهنگی و دانشجویی و سایر نهادهای علمی دانشگاه باید در چارچوب قوانین و در حدود اختیارات و امکانات از انجمن‌های علمی دانشجویی حمایت کنند.

### فصل پنجم: ابلاغ، اجرا و تفسیر آیین نامه:

ماده ۲۳: مرجع تفسیر این آیین نامه مقام عالی وزارت و تدوین و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی آن و نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه در دانشگاه‌ها بر عهده شورای مرکزی نظارت است.

ماده ۲۴: انجمن‌های علمی دانشجویی که پیش از ابلاغ آیین نامه در دانشگاه‌ها فعال بوده‌اند، موظفند ظرف مدت ۲ ماه وضعیت و اساسنامه خود را با مفاد آیین نامه حاضر منطبق نمایند.

ماده ۲۵: این آیین نامه در یک مقدمه، ۵ فصل، ۲۵ ماده و ۸ تبصره به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌های علوم پزشکی قابل اجرا است.